

WANDELLEN VOOR EEN LEVENDE EN KLEURRIJKE GROTE GETEVALLEI

Met de ondertekening van het Charter voor Biodiversiteit bevestigt gemeente Linter meer werk te willen maken van een kleurrijke leefomgeving die kansen biedt voor duurzame biodiversiteit. Ter gelegenheid van dit heuglijk moment stippelde Natuurpunt Linter i.s.m. Natuurpunt Oost-Brabant en gemeente Linter enkele natuur-leuke wandelingen uit die de bezoeker doorheen de Grote Getevallei gidsen. Alle wandelpaden lopen doorheen het natuurgebied Doysbroek, een belangrijke stapsteen als natuurontwikkelingsproject in de Grote Getevallei. Stroomopwaarts in de Grote Getevallei resulteerde de onbaatzuchtige inzet van vrijwilligers in belangrijke riviernatuur met het Tiens Broek (Tienen) en de Getebeemden-Spoorwegzate (Hoegaarden). Stroomafwaarts bouwde Natuurpunt aan groot-

Wandelpad Doysbroek (groen) afstand 1,4 km

De wandeling vertrekt richting Doysbroek langs een kasseiweg als uitloper van de Getestraat. Men passeert eerst de Grote Vliet, één van de kenmerkende waterlopen die parallel met de Grote Gete loopt. Aan de rechteroever start het 'Grote Getebos' (**Wandelpad 2**). De wandeling vervolgt rechtsaf over de brug van de Grote Gete. De Grote Gete is een van nature meanderende rivier in een naar Vlaamse normen nog zeer gave vallei. Via een aarden wegel die men inslaat aan de rechterkant passeert men een mooie houtkant en een oud jachthuisje dat sinds de jaren '70 in verval raakte. Door het poortje aan het einde van de wegel gidst een wandelpad je doorheen het natuurgebied Doysbroek, een natuurproject dat heden ca. 22 ha telt en haar beheer vnl. afstemt op de Kamsalamander, ook wel bekend als 'de Getedraak'. Het voormalig populierenbestand ontwikkelde tot een kruidenrijke ruigte met her en der struikgewas. De open plekken zorgen dat geschikt leefgebied voor de Gouden schallebijter, een grote metaalkleurige loopkever, gevrijwaard blijft. Elk jaar broeden zangvogels waaronder Grasmus, Zwartkop en onregelmatig Sprinkhaanzanger in de ruigte en het struweel. In de nabijheid van de grachten houdt de zeldzame Waterspitsmuis zich op. In de wintermaanden, tijdens de trekperiode, passeren Paapje en Sijs om hun energiereserves aan te vullen. Het ongebegraasde deel van het Doysbroek bestaat uit een bomenrijk broekbos dat verder spontaan ontwikkelt. Zomertortel en Spotvogel voelen zich hier goed thuis. Langsheen de centrale gracht krijgt de bezoeker een wijds zicht op de beemden die in de lente schitteren met Echte koekoeksbloem, Pinksterbloem, Veldlathyrus e.a. kleurrijke kruiden. Hier worden kansen geboden voor een rijke dagvlinderfauna met ondermeer Oranjepipje, Koevinkje, Kleine vuurvlieder, Bruin blauwtje en Koninginnepage. De poelen huisvesten Kleine en Alpenwatersalamander en een resem libellen. Tot 2004 kwam ook Kamsalamander voor.

De intense drainering en sterke bemesting van de omgeving laten echter hun sporen na. De grachten en de poelen vallen elk jaar vroeger droog en worden later op het jaar pas terug gevuld. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van een duurzaam en rijk onderwaterleven. Ook de graslanden en broekbossen ondervinden hier hinder van.

Wandelpad Grote Getebos (rood) afstand 3,3 km

Over de verkavelingsweg sluit het Doysbroek aan op het Grote Getebos, een grootschalig natuurontwikkelingsproject van de provincie Vlaams-Brabant. De wandeling leidt via een onverhard wandelpad tot aan de molen te Drieslinter. Via de Getedijk keert men weer tot aan de brug te Neerlinter. In het Grote Getebos ontwikkelen alluviale bossen spontaan. De hooghoutbossen vormen een belangrijk biotoop voor Bosuil, Wielewaal en Koekoek. De provincie hecht ook belang aan het historische halfopen landschap waar typische soorten zoals Grauwe klauwier zich thuisvoelen. Ruigten en een kleinschalig landbouwlandschap met talrijke haag- en houtkanten worden onderhouden via jaarlijks maaibeheer en begrazing met winterharde runderrassen zoals Limousin en Blonde d'Acquitaine. Bosrietzanger brengt zijn warrige kakafonie van imitaties ten berde vanuit de ruigten, Kneu en Geelgors zingen vanuit het struweel. De valleigraslanden herwinnen hun kleurrijk karakter. Via de aanleg van verscheidene poelen krijgt de zeldzame Kamsalamander opnieuw kansen in de Grote Getevallei. Niet onterecht een provinciale koestersoort! Intensivering van het landgebruik tijdens de afgelopen decennia resulteerden in een peilsnelle achteruitgang van de biodiversiteit in gans Vlaanderen. Hierdoor werd het landschap minder aantrekkelijk voor soorten van het valleienlandschap. Mits doelgericht beheer en goede afspraken biedt de Grote Getevallei nog kansen voor een harmonisch samengaan van biodiversiteit, landbouw en recreatie.

schalige natuur met het Viskot (Drieslinter), Aronst Hoek - Betserbroek - Rummensbos (Geetbets, Rummen) en Meertsheuvel - Het Vinne (Zoutleeuw).

De Grote Getevallei als een dynamisch deel van een natuurlijk rivierecosysteem is een belangrijk streefdoel voor Natuurpunt. Het Charter voor Biodiversiteit vormt een belangrijke troef voor een Levend Linter en voor de Grote Gete als levende rivier!

Drie wandelparours werden bewegwijzerd en voorzien van landschapsposten. In deze folder wordt een korte beschrijving gegeven per parour. Alle wandelingen starten t.h.v. het oude treinstation te Neerlinter, aan het einde van de Getestraat. Wandelingen kunnen mits wat creativiteit worden gecombineerd. De overzichtskaart op de keerzijde helpt je de weg vinden.

Wandelpad Laterbroeken (blauw) afstand 5,6 km

Na het Doysbroek kan men de **verkaveling Melkwezer** naar rechts volgen tot aan de 's Hertogengracht. Deze diepe gracht, plaatselijk beter bekend als 'Zettekesgracht', ontwaterd een belangrijk deel van de Grote Getevallei. Deze leibeek werd gegraven ten tijde van Hertog Jan (13de eeuw) voor het droogleggen van het toenmalige moeras. Tegelijkertijd werd een hoge brede dijk langs de Grote Gete aangelegd. Rond 1400 stond in Wommersom (in het Krunkelbroek) zelfs een molen die als doel had het overtollige water weg te pompen. Via een systeem van kleinere afwateringsgrachten wordt de vallei verder ontwaterd. De Hazenberg is te zien in de verte, een natuurlijke verheffing in het landschap daar waar de alluviale vlakte overgaat in de zandlemige valleiflanken. Men volgt de verkavelingsweg en houdt de 's Hertogengracht aan de rechterzijde. Niet alleen natuurwaarden zijn kenmerkend, ook onroerend erfgoed draagt bij tot de uitstraling van een streek en haar landschap. Naast tal van kappelekes en grote vierkantshoeven, vindt men enkele kastelen verspreid op de rand van de Grote Getevallei. Te Linter situeert zich het Kasteel van Wommersom dat heden wordt bewoond door de familie Lippens. Dit 19de eeuwse gebouw is te zien van op de verkavelingsweg. Het huidige kasteel is een landhuis dat werd opgetrokken in 1880 op de grondvesten van zijn twee voorgangers. De geschiedenis van het eerste kasteel houdt verband met de commanderij van Walsbergen van de ridders van Malta (13de eeuw). Ten zuidwesten van het kasteel is de kapel van 't Serclaes (1855) terug te vinden, gebouwd door een voormalige bewoner van het kasteeltje, graaf Théodore 't Serclaes. De Walsberghoeve, gelegen op het hoogste punt van Linter t.h.v. het plateau te Melkwezer, was oorspronkelijk een klooster van de ridders van Malta waarvan de geschiedenis teruggaat tot 1248. Men blijft de verkaveling volgen en houdt de Grote Gete aan de rechterzijde. Via de Roosbroekweg wordt de Ganzendries bereikt. Deze baan verbindt Oplinter met Wommersom. Richting Oplinter kruist de Oude IJzerweg

deze baan. Men slaat rechtsaf en volgt de Oude IJzerweg terug richting Neerlinter. Dit verharde wandel-fietspad doorkruist een zgn. coulissenlandschap met structuurrijke hagen en houtkanten: Koeweide en Laterbroeken. Soorten zoals Roodborsttapuit, Ringmus en Braamsluiper vinden hier nog nestgelegenheid. De afwateringsgrachten zijn afgeboord met rietkragen, een ideaal habitat voor Kleine karekiet en Blauwborst. Ook de Haas en de Vos zoeken hun toevlucht in deze vallei. De bermen van de Oude IJzerweg worden onderhouden door de gemeente Linter. Een weloverwogen maaibeheer resulteert stilaan in een bloemrijk aspect. De gave Grote Getevallei biedt tal van kansen voor het herstel van een natuurlijk valleienlandschap waar de rivier terug meer ruimte krijgt om als levende ader zijn eigen weg banen. Toch mat de mens deze regenrivier een nauw keurslijf aan door dijkverhoging en het aanbrengen van verstevigingen. De moerassige beemden werden omgezet naar veeweiden en speelden vaak hun kruiden- en kleurrijke karakter kwijt t.g.v. drainering en bemesting. De landbouwgronden worden te vroeg bewerkt zodat grondbroeders zoals Kievit en Wulp worden uitgemaaid of akkervogels zoals Veldleeuwerik en Patrijs niet meer tot broeden komen. Onder het mom van 'graslandverbetering' worden belangrijke natuurwaarden ondergeploegd. De hoop dat ruigere overstromingsgraslanden, bloemrijke hooilanden en natte broekbossen in de toekomst hand in hand kunnen gaan met een landbouw en zachte recreatie wordt hier gekoesterd.

Wandelpad Getedijk (geel) afstand 1,5 km

Voor wandelaars die sneller willen weerkeren werd een doorsteek voorzien. Waar de verkaveling en de 's Hertogengracht tot aan de Grote Gete reiken, kan men een traject terug richting Neerlinter volgen. Hiertoe struint men langs de rechteroever van de nog kronkelende Grote Gete. Van hieruit wordt een verzicht geboden op de valleigronden van Koeweide en Laterbroeken (**Wandelpad 3**).

Word lid van Natuurpunt en geniet van natuur in jouw buurt!

Natuurpunt telt 87 000 gezinnen als lid en beheert meer dan 18 000ha natuur, verspreid over ruim 500 natuurgebieden in heel Vlaanderen. Ook in jouw buurt en gans Oost-Brabant geeft Natuurpunt kleur aan het landschap en zetten vrijwilligers zich in voor kleurrijke natuur en biodiversiteit. Leden van Natuurpunt ontvangen driemaandelijks zowel Natuur.blad als het regionale tijdschrift Natuur en Landschap.

Als lid kan je gratis deelnemen aan alle activiteiten en wandelingen. Je maakt deel uit van een vereniging met enthousiaste vrijwilligers die hun streek koesteren en zich inzetten om hun omgeving opnieuw levend te maken, vol met kleur en beweging. Je steunt daarmee ook het werk en de projecten van Natuurpunt zoals Doysbroek-Viskot, Heibos of Aronst Hoek.

Je kunt lid worden door overschrijving van € 24 op rekeningnummer 230-0044233-21 van Natuurpunt, met de vermelding 'nieuw lid Natuurpunt Linter'. Elk nieuw lid ontvangt ook nog een leuk welkomstpakket met daarin ondermeer de Fiets- en Wandelgids met ruim 100 uitgestippelde routes in de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië.

Natuurpunt Oost-Brabant legt de leden extra in de watten. Dankzij het draagvlak van duizenden leden zijn prachtige projecten in de Grote Getevallei mogelijk.

Van harte dank voor je steun!

natuurpunt
oost-brabant

www.natuurpunt.be/oost-brabant

www.geefomnatuur.be

Foto's: Kevin Lambeets (Doysbroek, Grote Gete), Ronny Huybrechts (Echte koekoeksbloem), Maarten Jacobs (Schallebijter, Kamsalamander)
Lay-out en kaart: Luc Nagels
VU.: Hugo Abts, Leuvensestraat 6, 3010 Kessel-Lo

Getevallei-wandekaart2010-v2.indd

GeefomNatuur

www.geefomnatuur.be • € 200 000 voor 100 ha • Rek.nr.: 293-0212075-88

COUNTDOWN
2010

Wandelen voor een levende en kleurrijke Grote Getevallei

**SAMEN WERKEN AAN
BIODIVERSITEIT EN LANDSCHAP**

- Graslanden
- Populierenaanplant
- Boomgaarden
- Loofhout
- Dennenaanplant

- Wandelpad Doysbroek
- Wandelpad Grote Getebos
- Wandelpad Laterbroeken
- Wandelpad Getedijk

